

og Afgang, end Forandringen i de lærde Skolers Undervisning fører med sig. Det er rigtigt, som det ærede Medlem jagde, at der er sket en Principforandring; men det er ogsaa rigtigt, hvad jeg sagde, at Løven kun i meget ringe Omfang er ført ud i Livet. Der er ikke een Skole, som har optaget den nye Retning alene; der er 8 med den sproglig-historiske Retning alene og kun 5 med begge Retninger. Dette Forhold fører virkelig ikke naturligen til at høre i fuldt Omfang den Filologerne hidtil tilkomne Eneret til Rektoraterne eller til at berøve dem deres Eneret til den ene Overlærerpøst ved hver Skole.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Maa jeg kun i Anledning af den Bemærkning af det ærede Medlem, at der endnu ikke er nogen Skole, som alene har den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, tilføje, at der heller ikke kan blive nogen, såværend der indtræder en Forandring i de nugældende Lovbestemmelser. Filologerne gaar jeg ikke for nær, naar jeg siger, at de ikke ere i Stand til at kontrollere Undervisningen i de høiere Klasser i de naturvidenskabelige Fag, og at det er tilfældigt, om de kunne det i de nyere Sprog. Men at grundlægge en Skole, der har den naturvidenskabelige Retning alene, med en Rektor, som er Filolog, og en Overlærer, som er Filolog, vil ikke være muligt. Det vil alttaa let ses, at skal denne Bestemmelse i Loven af 1871 kunne gennemføres, at der er Skoler, som alene have den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, saa maa man have en Forandring i de nugældende Regler for Besættelsen af de høiere Lærerpøfter.

Schütte: Jeg vil blot tillade mig en kort Bemærkning, hvortil jeg nærmest blev foranlediget ved, hvad den ærede 3die Landstingsmand for Kjøbenhavn (Noug), der nu ikke er tilstede, sagde, at man maatte skjelne mellem de Privilegier, der kunne ansættes i Bøge, og dem, der ikke kunne det. Jeg er ganske enig i det, han der sagde, det er der ikke Noget at sige til; men naar en privat Arbejdsgiver f. Ex. havde opfordret En eller Anden til at lægge sig efter en Færdighed og givet ham Saab om til Løn derfor at faae en velgønnen Post, men senere betænkte sig og tog en Anden, saa vilde han altid føle sig noget forpligtet overfor denne, han vilde gjerne paa en eller anden Maade søge at vederlægge ham dette skuffede Saab, skjøndt han ikke var juridisk forpligtet til at erstatte den forgyæves Anstrængelse, Vedkommende havde havt. Naar jeg skalde overføre dette paa det foreliggende Tilfælde, saa vilde jeg sige, at Staten næsten har i sin Tid forloftet Filologerne til at gaa ind paa en Vej, som viser sig for de Flestes Vedkommende at have været høist uheldig, thi Filologerne ere ligesom i Grunden de øvrige Medlemmer af Samsundet, der have

helliget sig til Lærerstand, omtrent nogle af de uheldigst stillede af de Folk, der skulle leve af deres Arbeide i vort Samsund, og jeg synes derfor, at det vil være slemt for dem, naar man yderligere vilde trykke deres Stilling. Jeg skal ikke nægte, at den tilsigtede Foranstaltning i og for sig er rigtig og hensigtsmæssig; men det forekommer mig, at den mangler et Supplement, nemlig af en Forbedring i Filologernes Stilling, en Lønningsforbedring for Filologerne. Derfor der var andre Forhold tilstede, vilde jeg ikke være saa ængstelig, da vilde jeg sige, at det var en naturlig og rimelig Fordring, og at der ikke var nogen Bønselighed ved at faae deres Stilling forbedret; men saaledes som Forholdet faktisk er, er der meget liden Udsigt til, at dette Supplement, som egentlig efter min Formening er nødvendig, skal komme tilstede, nemlig en Forbedring i deres Stilling. Derfor har den hele Foranstaltning for mig en lille Smule ensidig Karakter; jeg synes, den skal følges af et Forslag til Forbedring af Filologernes Kaar, af en Lønningsforbedring; i saa Fald vilde jeg aldeles ikke have mindste Betænkelse derved. Nu har jeg imidlertid nogen Betænkelse; men jeg haaber, at denne Sag vil blive drøftet i et Udvalg, og at man der maaste kan finde en Vej til at gjøre Lønningen for Filologerne bedre; jeg veed det ikke. Det var egentlig kun det, jeg vilde bemærke, at man ved samme Leilighed burde tænke lidt paa at forbedre Filologernes Stilling, thi ellers vil det gaa mere ned ad Bakke for dem, end ønskeligt er.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Ja, en Lønningsforbedring trænge vi tilvisse høilig til, men en Lønningsforbedring for Filologer alene lader sig ikke gennemføre. Det ærede Medlem vil vistnok ved nærmere Overveelse indrømme, at man, hvis en saadan skalde indføres, maatte lønne Filologer i lignende Stillinger høiere, end Andre, og dette kan vist ikke være hans Mening. En Lønningsforbedring for alle Lærere ved de lærde Skoler er der i høj Grad Trang til, og den vil blive paatrængende, ja ligesom nødvendig i den allernærmeste Fremtid, da det stadig viser sig forbundet med større og større Bønseligheder at faae Nogen til at overtage de ledigblivende Adjunktpøfter ved de lærde Skoler, og naar der kræves af den, der ansættes, at han skal være Theolog, saa kan det nu slet ikke ske. Der har været et Tilfælde, hvor en Theolog meldte sig og jeg konstituerede ham, men han betænkte sig, og i to Tilfælde har jeg maattet søge Religionsundervisningen i Skoler udført ved Limeundervisning, som Præster i Byen have været saa velvillige at tilbyde sig at give. Jeg har ikke kunnet skaffe theologiske Kandidater til at indtræde som Adjunkter. Dernæst er der et andet Punkt, paa hvilket jeg vil henlede Opmærksomheden, naar man netop nævner Theologer og taler